

Velký spor

Texty na tento týden: Zj 12,1–17; Iz 14,12–15; Gn 3,15; 1Pt 5,8.9; Joz 24,15

Základní verš

„Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.“ (Gn 3,15)

Hlavní myšlenka

Téma velkého sporu mezi Kristem a satanem se jako stříbrná nit prolíná všemi základními věroučnými výroky Církve adventistů sedmého dne.

Říká se, že nouze může být zdrojem, základem a hnací silou pokroku. Přivádí lidi k přemýšlení i konání. Příkladem může být třeba znečištěné ovzduší, které vede lidi k tomu, že hledají jiné zdroje energie, než jsou fosilní paliva.

Formování věrouky vychází z podobného principu. Kostru věrouky církve adventistů tvoří 28 základních výroků, které mají svůj základ v tom, co nazýváme jako „velký spor“. Každý z 28 věroučných výroků se zabývá specifickou oblastí tohoto kosmického sporu. Celé toto čtvrtletí se budeme zabývat věroučnými výroky, které nejlépe pochopíme na pozadí velkého sporu. V první lekci se společně podíváme na některé jeho klíčové momenty.

Hlavní postavy velkého sporu

⁷A strhla se bitva na nebi: Michael a jeho andělé se utkali s drakem. ⁸Drak i jeho andělé bojovali, ale nezmohli, a nebylo již pro ně místa v nebi. ⁹A veliký drak, ten dávný had, zvaný ďábel a satan, který sváděl celý svět, byl svržen na zem a s ním i jeho andělé. ¹⁰A slyšel jsem mocný hlas v nebi: „Nyní přišlo spasení, moc a království našeho Boha i vláda jeho Mesiáše; neboť byl svržen žalobce našich bratří, který je před Bohem osočoval dnem i nocí. ¹¹Oni nad ním zvítězili pro krev Beránkovu a pro slovo svého svědectví. Nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti. ... ¹³Když drak viděl, že je svržen na zem, začal pronásledovat ženu, která porodila syna. ... ¹⁷Drak v hněvu vůči té ženě rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti těm, kdo zachovávají příkázání Boží a drží se svědectví Ježíšova. (Zj 12,7–11.13.17)

Osobní studium

V celých dějinách lidé vnímali, že se nacházejí v jakémsi boji – zápase mezi soupeřícími silami. Básník T. S. Eliot napsal: „Po všechny ty roky se jedna věc nemění – a nezmůže s tím nic ani tvé zastírání – ustavičný zápas dobra a zla.“ Lidé mají odlišné pohledy na to, o co v tomto zápasu jde, koho se týká a jak skončí. Jako adventisté sedmého dne vnímáme tento zápas z duchovního pohledu. Vyplývá to z našeho chápání biblického poselství a jeho popisu „velkého sporu mezi Kristem a satanem“.

Kdo jsou hlavní postavy v tomto sporu? (Gn 3,15; Zj 12,1–17) Bible nám je představuje pomocí různých symbolů. Proč věříme, že jsou to skutečné bytosti? Jaký dopad by mělo na naši víru, pokud bychom tento spor vnímali pouze jako obrazné a symbolické vyjádření zápasu mezi dobrem a zlem, které nemá reálný základ?

Lidé ve společnosti často používají pojmy ďábel, andělé či bůh, ale představují si pod nimi něco jiného, než co za těmito slovy vidí věřící lidé. Mnozí používají slovo „bůh“ jen jako jazykovou vsuvku či citoslovce, aniž by si uvědomili či je zajímalo, že „Bůh“ skutečně existuje.

Bible představuje tyto postavy pomocí různých obrazů. Jsou to reálné bytosti, které se aktivně účastní reálného konfliktu. O tom jsme přesvědčeni. Tím se ovšem můžeme dostat do rozporu s vnímáním ostatních lidí ve společnosti.

V posledních dvou stoletích má sekularismus různé podoby a formy. Jeho charakteristickým znakem je snaha vyloučit z rozhovorů lidí všechny slova a výrazy z „jiného světa“. S rozvojem vědy mají lidé v některých kulturách tendenci uvažovat o různých otázkách a problémech vědeckým způsobem. Andělé a démoni nemají ve vědeckém způsobu myšlení místo. Současná společnost je svědectvím o postupném zániku víry v nadpřirozený svět.

Aplikace

Jak jsou naše společnost i kultura ovlivněny vědeckým a sekulárním světonázorem? V kterých oblastech ovlivňuje tebe osobně? Jak je možné tomuto vlivu čelit, ale zároveň zůstat otevřený vůči novým objevům a informacím?

Luciferův pád

¹²Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu! Jak jsi sražen k zemi, ztročovateli pronárodů! ¹³A v srdci sis říkal: „Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy, zasednu na Hoře setkávání na nejzazším Severu. ¹⁴Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit. ¹⁵Ted' jsi svržen do podsvětí, do nejhlubší jámy!“ (Iz 14,12–15)

Osobní studium

Bible nikde detailně nelíčí spor mezi Bohem a satanem. Některé podrobnosti se však můžeme dozvědět z různých biblických pasáží – například z Iz 14,4–21 a Ez 28,12–19. Původně tyto texty popisovaly pohanské krále Týru a Babylona. Při podrobném čtení však můžeme najít detaily, které přesahují tyto starodávné blízkovýchodní vládcy. Představují čtenářům původ, postavení a pád satana.

V 1Tm 3,6 Pavel píše, že zodpovědnost za sbor by neměla být svěřena člověku, který věří pouze krátkou dobu, „aby nezpyšněl a nepropadl odsouzení ďáblu“. Jak může tento Pavlův výrok osvětlit uvedené verše z knihy Izajáše a Ezechiele? Jak nám mohou všechny tyto tři texty společně pomoci pochopit některé otázky týkající se sporu mezi Bohem a satanem?

Všechny tři texty poukazují na nebezpečí pýchy, soběstačnosti a nezávislosti. Starý zákon nám v pasážích v Izajášovi a Ezechielovi představuje stvořenou (závislou) bytost, která se chce stát soběstačnou a nezávislou. Nezávislost je však potřeba vždy vnímat v kontextu. Od koho nebo od čeho chci být nezávislý? Od drog či alkoholu? To je moudré. Anebo usiluji o nezávislé jednání proti radám rodičů? Nebo o hospodaření s penězi nezávisle na své milující manželce či manželovi? V těchto případech je nezávislost zavádějící a špatná. Je potřeba si uvědomit, že všechny stvořené bytosti jsou závislé na Bohu a současně mají svobodnou vůli.

V 1J 3,8 je napsáno, že „dábel od počátku hřeší“. Ve verši 4 je hřích definován jako „porušení zákona“ (v řečtině „bezzákonnost“ – tedy nerespektování Boží vlády a řádu). Z toho je možné vyvodit, že satanův hřích se projevil v touze po nezávislosti. Chtěl se osvobodit od „omezení“, která vyplývají z Božího zákona. Tím, že satan odmítl autoritu Božího zákona, ukázal, že se chce řídit jinými pravidly. Svou vzpourou vlastně obvinil Boha z toho, že jeho zákony nejsou dokonalé. Protože však Boží zákon zrcadlí Boží charakter, nedokonalost zákona by znamenala, že Boží charakter není dokonalý. Satanova vzpoura byla namířena proti samotnému Bohu.

Aplikace

Pýcha a nezávislost. Co se ti vybaví v myslí k těmto slovům? Hrozí ti nebezpečí, že sklouzneš do této zákeřné pasti?

Boží zbraň

Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi sítě tvé a sítě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu. (Gn 3,15)

Nepřátelství položím mezi tebe a ženu, mezi tvé a její potomstvo. Ono ti rozdrtí hlavu a ty je zasáhneš do paty. (Gn 3,15; JER)

Osobní studium

Obrazný jazyk textu v Gn 3,15 (jenž předpovídá spor mezi Kristem a satanem) naznačuje, jak se Bůh tohoto konfliktu účastní. Nepřátelství, které právě začalo mezi hadem a ženou, se přeneslo na jejich „potomstvo“. A až přijde ta pravá chvíle, tento boj vyvrcholí porážkou satana potomkem ženy – Ježíšem z Nazareta. Bůh si jakou svou „zbraň“ vybral Ježíše, který přišel zachránit „potomstvo“ ženy. Satan mu sice zranil patu, ale Kristus nakonec rozdrtil hadovi hlavu, čímž mu zasadil smrtelný úder. Bůh si pro záchranu lidstva vybral Ježíšovu oběť, čin nesobecké lásky.

Plán spasení je klíčovým bodem v konfliktu mezi dobrem a zlem. Porovnej následující texty. Jak ti pomáhají pochopit důrazy, které se týkají velkého sporu?

Gn 4,4 a Žd 11,4

Gn 12,3; 22,18 a Ga 3,16

Ex 25,9 a Žd 8,1.2

Iz 53,6 a Ř 5,8

Aplikace

Prorocství o „potomstvu ženy“ je prorocství o Ježíšově vítězství. Kdy se Ježíšovo vítězství stalo i tvým vítězstvím? Jak oslavuješ toto vítězství? A jak tato oslava vypadá prakticky?

Satanův boj

⁸Budte střízliví! Budte bdělí! Váš protivník, ďábel, obchází jako ‚lev řvoucí‘ a hledá, koho by pohltil. ⁹Vzepřete se mu, zakotveni ve víře, a pamatujte, že vaši bratři všude ve světě procházejí tímž utrpením jako vy. (1Pt 5,8.9)

Osobní studium

V části na úterý bylo zmíněno, jak se ve velkém sporu chová Bůh a jak se projevuje jeho pravda. Bůh působil prostřednictvím patriarchů, izraelského obětního systému, oběti Ježíše na kříži, církve a Kristovy služby v nebeské svatyni.

Ani satan nezahálel. Neúnavně se snažil podkopat a zničit Boží plány. A o to šlo v minulosti i dnes ve velkém sporu.

Prostřednictvím obětního systému, jak byl praktikován patriarchy a později ve svatyni, chtěl Bůh lidi naučit, aby si ho připomínali jako Stvořitele a udržovali živou naději na vykoupění. A jak chtěl satan zničit pravdu o plánu spasení, která je zjevena v obětním systému? (Ř 1,20–28; Dt 32,16.17)

Vtělení Ježíše Krista, jeho působení na zemi i jeho smiřující obět na kříži byly hlavní částí Božího plánu, jak ve velkém sporu porazit satana. Kristova obět měla být zárukou zničení satana. Jak verše v Mt 2,1–18; 4,1–11; 16,21–23; 27,39–42 představují satanův boj proti Kristu?

Po své smrti a vzkříšení Kristus ustanovil na zemi církev, která má ztracenému lidstvu přinášet dobrou zprávu o spasení. Satan byl rozhodnutý církev hned od začátku oslabit a zničit. V textech v Sk 5,17.18; 7,54–60; 2Te 2,1–4; 1Tm 4,1, 2Pt 2,1 a Zj 12,13–17 jsou popsány některé ze satanových útoků proti církvi.

List Židům popisuje skutečnou svatyni v nebi, do které Kristus odešel po svém nanebevstoupení (Žd 4,14–16; 9,24), aby se tam přimlouval za hříšné lidstvo (Žd 7,26–28). Text v Da 8,11–14 naznačuje, jak se satan snažil zkeslit obraz kněžské služby Ježíše Krista v nebeské svatyni, resp. ji před lidmi skrýt a přinést vlastní napodobeninu této služby.

Aplikace

V 1Pt 5,8.9 je napsáno, že satan „obchází jako ‚lev řvoucí‘ a hledá, koho by pohltil“. Jak můžeš odolávat satanovi? V které situaci si nejvíc uvědomuješ satanovy útoky, jež jsou namířeny vůči tobě? Co v tuto chvíli děláš? Kdy se ti daří nepodlehnout, a kdy prohráváš?

„Vyvolte si dnes, komu chcete sloužit“

Jestliže se vám zdá, že sloužit Hospodinu je zlé, vyvolte si dnes, komu chcete sloužit: zda božstvům, kterým sloužili vaši otcové, když byli za řekou Eufratem, nebo božstvům Emorejců, v jejichž zemi sídlíte. Já a můj dům budeme sloužit Hospodinu. (Joz 24,15)

Osobní studium

Text v Joz 24,15 výstižně ukazuje, o co ve velkém sporu jde.

Proroctví nám odhalují závěrečné scény konfliktu mezi Bohem a satanem. V průběhu 1 260 roků (Da 7,25; 12,7; Zj 11,2; 13,5) satan pronásledoval Boží lid. V závěrečném rozhodujícím boji, který je zaznamenán ve Zjevení 12. a 13. kapitole, bude satan působit prostřednictvím dvou pozemských mocností – šelmy, která se podobá leopardovi (Zj 13,1–10), a šelmy se dvěma rohy (Zj 13,11–17). Tyto šelmy použily všechny satanovy svody a taktiky, jak jsme studovali v předešlé části.

Ve Zjevení 14. kapitole je uvedeno, co Bůh udělá v závěrečné etapě boje proti satanovi. Co nám text Zj 14,6–13 říká o velkém sporu?

Z Božího pohledu je důležité, aby dříve, než bude konflikt ukončen, bylo lidem jasné, jaký úděl čeká každou ze soupeřících stran (v tomto případě to zvěstují tři andělé). Lidé potřebují být srozumitelně informováni, aby mohli zaujmout jasné stanovisko.

V závěrečném konfliktu jsou ti, kteří zůstanou věrni Bohu, symbolicky představeni jako zástup sto čtyřiceti čtyř tisíc (Zj 14). Tento počet zřejmě představuje nespočetný zástup lidí ze všech národů země (Zj 7,4). Jsou to ti, kteří v čase velkého soužení budou poslušně zachovávat Boží přikázání a budou bezvýhradně uctívat svého Boha a Stvořitele. Obdrží Boží znamení a v Kristu se stanou vítězi. Ti, kteří nečinili pokání, budou při poslední velké žni zničeni (Zj 14,14–20). Je důležité si uvědomit, že jednoho dne bude velký spor ukončen.

Aplikace

Ve velkém sporu nikdo nemůže zůstat neutrální. Bud' jsi na jedné, nebo na druhé straně. Kdokoliv může tvrdit, že je na Boží straně (J 16,2). Podle čeho můžeš zjistit, na které straně stojíš?

Podněty k zamyšlení

„Bible je sama svým nejlepším vykladačem. Jednu část Písma je třeba porovnávat s jinými částmi. Student Bible by se měl naučit pohlížet na Bibli jako na celek a vnímat vztahy mezi jednotlivými částmi. Měl by pochopit její hlavní velkolepé téma – Boží původní záměr se světem, vznik velkého sporu a dílo vykopení. Měl by porozumět povaze dvou principů, které soupeří o nadvládu ve vesmíru, a měl by se naučit vnímat jejich působení v dějinách. Tento vesmírný spor zasahuje život každého člověka. Je třeba pochopit, že vším, co děláme, projevujeme jeden ze dvou hlavních motivů, o něž v tomto konfliktu jde. Už nyní rozhodujeme o tom, na které straně budeme nakonec stát.“ (VYCH 113; ED 190)

Otázky k rozhovoru

- 1. V uvedeném citátu Ellen Whiteová napsala, že velký spor zasahuje život každého člověka. Platí to i v našem případě? Když ve světě plném hříchu a trápení musíme řešit každodenní problémy, je pro nás téma velkého sporu zdrojem síly, nebo frustrace?*
- 2. Někteří lidé říkají, že Kristův druhý příchod se opozdil. S ohledem na nespravedlnost a nesmyslnost utrpení v tomto světě se zdá, že každý další den je na této zemi zbytečný. Diskutujte spolu ve třídě o svých osobních pohledech na velký spor z hlediska „meškání“ či „opozdění“.*
- 3. Z čeho může pramenit naše jistota, že velký spor skončí Božím vítězstvím? Co nám dává jistotu, že zlo bude nakonec poraženo? Jaké máme důvody, abychom tomu věřili? Jak nás o konečném výsledku vesmírného konfliktu ujišťuje například proroctví z Da 2?*
- 4. Uvažujte spolu o vašich odpovědích na otázku v části na čtvrték. Tyto odpovědi jsou zvlášť závažné v souvislosti s tím, kdo bude v posledních dnech v pozici pronásledovatele. Jak si můžeme být jistí, že jsme na správné straně?*